Ključni zdravstveni problemi v regiji Celje in v Sloveniji

(primerjave z državami Evropske skupnosti)

Najtežji zdravstveni problemi, ki prizadenejo zdravje prebivalcev Slovenije in regije Celje, so v primerjavi z razmerami, ki jih imajo najrazvitejše države Evropske unije, še vedno preveč prisotni. V ospredju so kronične nenalezljive bolezni, kamor uvrščamo bolezni srca in žilja, rakasta obolenja, bolezni dihal in prebavil ter duševne bolezni. Izpostaviti je treba tudi poškodbe, ki izjemno močno vplivajo na prebivalce.

Nadpovprečna umrljivost v celjski regiji

Bolezni srca in žilja so med kroničnimi boleznimi in vzroki smrti najpogostejše. Pregled podatkov v obdobju od 1997 do 2006 pokaže, da je breme teh bolezni v naši regiji še posebno veliko, saj je skoraj v vseh letih umrljivost večja kot povprečna v Sloveniji. V primerjavi z državami, ki so do leta 2004 sestavljale Evropsko unijo, je stanje še veliko bolj zaskrbljujoče. Razlika v umrljivosti med Evropsko unijo in Slovenijo ostaja vseskozi podobna – okrog 30-odstotna (Tabela 1). V regiji Celje so razmere še slabše, saj je umrljivost zaradi

Tabela 1: Starostno standardizirana umrljivost zaradi bolezni obtočil v obdobju od 1997 do 2006 v Evropski uniji (do leta 2004), Sloveniji in regiji Celje

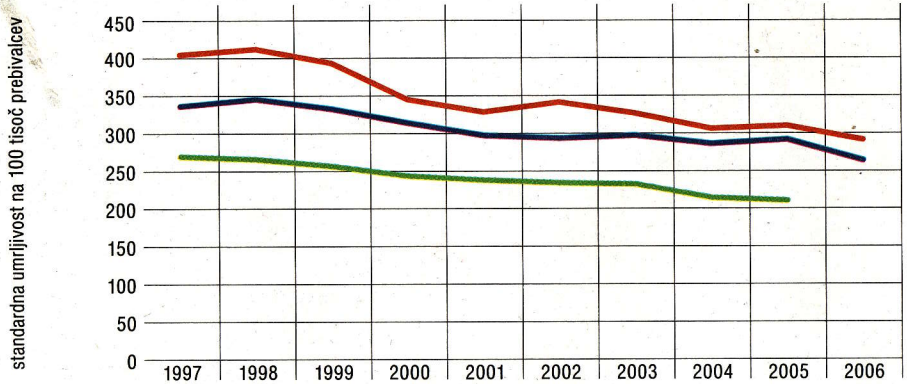

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Slovenija	338,84	347,98	331,47	315,04	298,42	290,52	295,29	276,99	288,02	261,20
EU pred 2004	270,13	267,53	258,45	245,63	238,71	234,89	232,46	217,11	213,78	
regija CE	406,69	410,39	382,29	348,05	327,36	339,88	326,40	303,64	308,20	290,10

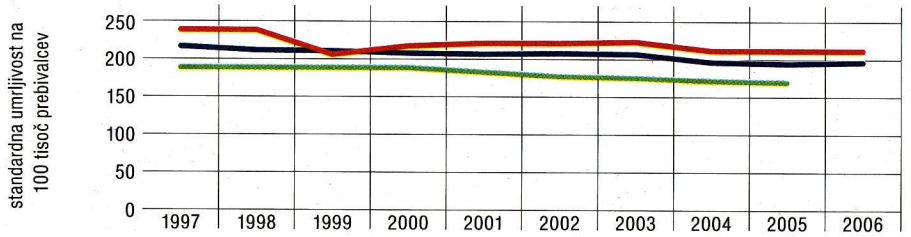

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Slovenija	219,76	212,36	211,22	205,11	204,08	204,85	203,66	198,81	196,96	197,96
EU pred 2004	188,04	187,69	185,03	183,00	180,99	178,90	177,13	174,70	173,56	
regija CE	232,49	229,29	204,01	211,64	223,79	222,87	224,4	207,34	206,18	207,40

srčno-žilnih bolezni še vedno okrog 10 odstotkov višja od povprečne v Sloveniji. Poleg umrljivosti je treba opozoriti tudi na veliko kronično bolnih zaradi različnih srčno-žilnih bolezni. Ti bolniki se srečujejo s številnimi bolj ali manj izraženimi problemi, povezanimi s temi boleznimi. Običajno so telesno manj zmogljivi, na delovnem mestu so njihovi dosežki manjši, kot bi bili, če bi bili zdravi, poleg tega imajo še psihološke in čustvene motnje. Ključno vlogo pri razvoju srčno-žilnih bolezni ima način življenja, zlasti kajenje, neustrezna prehrana, debelost in nezadostna telesna dejavnost.

Tabela 2: Starostno standardizirana umrljivost zaradi raka v obdobju od 1997 do 2006 v Evropski uniji (do leta 2004), Sloveniji in regiji Celje

Rakastih obolenj je vsako leto več

Naslednji velik javnozdravstveni problem v Sloveniji in v regiji Celje predstavljajo rakasta obolenja. Število obolelih in umrlih za rakom se iz leta v leto povečuje. Posebno ogroženi so prebivalci, stari več kot 65 let. Tudi pri raku je kajenje pomemben dejavnik, saj ga povezujemo z eno tretjino vseh rakastih obolenj. Poleg tega so za razvoj rakastih bolezni pomembni še drugi dejavniki, ki so bili omenjeni že pri boleznih srca in žilja. Umrljivost za rakom v Sloveniji prav tako odstopa od razmer v razvitih državah Evropske unije (Tabela 2). Običajno je okrog 10 odstotkov več umrlih za rakom v Sloveniji, v regiji Celje pa še okrog 5 odstotkov več kot v Sloveniji.

Poškodb preveč, prizadeti zlasti starejši

Med kazalniki, ki močno obremenjujejo zdravje prebivalstva, je treba omeniti še poškodbe. Umrljivost zaradi poškodb je v Sloveniji in v regiji Celje bistveno previsoka, saj primerjava z razvitim delom Evropske unije pokaže, da je skoraj dvakrat večja (Tabela 3). Najbolj prizadeti so starejši, pri katerih so poškodbe najpogostejše. Ne končajo se vedno s smrtjo, temveč sta pogosto potrebna dolgotrajno zdravljenje in rehabilitacija. Kljub temu se število trajnih invalidov med starejšimi oškodovanci vztrajno povečuje.

V regiji rekordna samomorilnost

V regiji Celje se na žalost spoprijemamo tudi z rekordno samomorilnostjo (Tabela 4). Že sicer je Slovenija povsem na vrhu po številu samomorov,